

Na snímku malé obráběcí centrum - společné dílo pracovníků z VAPOS JIČÍN a TOS VARNSDORF. - Foto: STUDIO REMA

Aktuální rozhovor: KOUPIŤ, ČI NEKOUPIŤ?

Tuto otázku si pokládá v současné době snad každý zaměstnanec TOS VARNSDORF. Po oznámení o vydání zaměstnaneckých akcií probíhá totiž vstupní zjišťování potenciálních zájemců o koupi těchto akcií. Protože to je oblast zatím dosti vzdálená našemu běžnému životu, a jde v ní o peníze, možná i vaše, připravili jsme několik otázek, které postupně položíme příslušným pracovníkům. Zvažte jejich odpovědi, které by vám mohly usnadnit rozhodování, zda akcie koupit.

Dnes jsme o odpověď na první otázky požádali předsedu představenstva a generálního ředitele ing. Jana Rýdla.

Pane řediteli, proč vůbec firma vydává zaměstnanecké akcie, co tím sleduje?

Jde o strategický záměr zformulovaný již v privatizačním projektu v roce 1994. Smyslem je, aby o záležitostech firmy, především o nasměrování jejího rozvoje, rozhodovali lidé pracovní s ní spojeni. Důležité je, aby co největší počet zaměstnanců cítil spoluodpovědnost za prosperitu své firmy a sdílel i rizika spojená s podnikáním. To je silný motivační prvek, který by nám měl napomoci dostat se skutečně na světovou špičku - patřit mezi nejlepší.

Proč bych si měl akcie koupit, co za své peníze získám?

Především musím zdůraznit, že firmě nejde o zhruba 2,5 mil. Kč, které z prodeje akcií zaměstnancům získá. Mohli bychom dokonce bez újmy akcie rozdat zdarma. Ale uznáte, že potom bychom stěžejí dosáhli zamýšleného efektu zvýšit motivaci a zájmu o nakládání s vlastním majetkem. Vrátili bychom se tak do časů kupónové privatizace - „nic moc mě to nestálo, čert to vem!“

Avšak k vlastní otázce: Akcie koupit určitě ten, kdo sleduje dění ve firmě a nechybí mu trocha podnikatelského ducha. Ten totiž ví, že podaří-li se realizovat to, o čem jsem již mluvil, získá nejenom pracovní perspektivu v úspěšné firmě, ale i několikanásobné zhodnocení svého vkladu a další příjem z dividend. Měl by vědět také, že podniká s minimálním rizikem, neboť firma se zavázala kdykoliv vykoupit zaměstnanecké akcie zpět za předem známou cenu. Skutečnost, že akcie TOS Varnsdorf nejsou veřejně obchodovatelné na burze, je chrání před spekulací a burzovními ořesy.

UŽITEČNÁ SPOLUPRÁCE VAPOS JIČÍN - TOS VARNSDORF

Pozorný čtenář jistě již po několikáté v našem časopise zaregistroval název společnosti VAPOS Jičín. Jedná se o firmu, která se v posledních třech letech zabývá vývojem a výrobou malých obráběcích center, a její úspěchy bylo možno vidět již podruhé na strojírenském veletrhu v Brně.

Na jaře letošního roku nás vedení společnosti VAPOS oslovilo s přáním dlouhodobé spolupráce při dalším vývoji, výrobě i prodeji obráběcích center. Protože vedení společnosti TOS VARNSDORF hledalo již delší dobu vhodný doplňující výrobní program, bylo učiněno strategické rozhodnutí a podepsána smlouva o spolupráci.

Prvním úkolem bylo vyvinout dvě nová obráběcí centra, jedno vertikální a druhé horizontální, a obě vystavit na jubilejním 40. strojírenském veletrhu v Brně.

Vývoj mechanické části probíhal nesmírným tempem. Od dubna se podařilo stroje po mechanické stránce zkonstruovat, vyspecifikovat nakupované komponenty, ve Varnsdorfu obrobřit těžké dílce a stroje pak v Jičíně smontovat.

Elektrickou část a aplikaci řídicích systémů včetně digitálních pohonů vyvinula naše elektrokonstrukce. Příkladným přístupem inženýrů Kobrzků, kterým byly stroje předány prakticky několik desítek hodin před instalací v Brně, se celý záměr podařil, a

horizontální pětiosé centrum bylo odměněno zlatou medailí.

V současné době naše oddělení marketingu zpracovává materiál pro nabídkovou činnost a obchodní úsek odpovídá na první poptávky. Vertikální centra, která zcela odpovídají novému trendu rychlostního obrábění (14 500 ot./min., 60 m rychloposuv, lineární vedení, vysokotlaké chlazení, odsávání mlhy), jsou svými parametry plně konkurenceschopná. V roce 1999 bude v TOS VARNSDORF vyrobeno deset těchto strojů.

Protože filozofie firem VAPOS Jičín a TOS VARNSDORF je podobná, a společným cílem je vyřešit problém zákazníka, budou se ve Vaposu Jičín plně starat o nástrojové a přípravkové vybavení včetně technologie. Dalším společným záměrem je rekonstrukce horizontálního centra včetně paletové výměny obrobku a výsledek tohoto úsilí vystavit v květnu příštího roku na EMO Paříž ve stánku TOS VARNSDORF společně se strojem WH 105 CNC.

F. DLASK

Dokončení na 3. straně

NAPSALI O NÁS

V minulých týdnech jsme mohli zaznamenat mimořádnou pozornost, jež věnoval celostátní tisk i další média firmě TOS VARNSDORF, a to především v souvislosti s udělením zlaté medaile stroji WH 105 CNC na brněnském veletrhu. Tato událost se pak stala pro mnohé novináře podnětem jejich širšího zájmu o naši firmu.

Jelikož ne každý se prokousává denně spoustou novin, které vycházejí, nebude možná od věci zmínit některé významnější články zabývající se varnsdorfským strojírenstvím. Přiznejme si také, že našemu uchu více zalahodí, když celostátně zaslechne o Varnsdorfu občas i něco jiného než zvěsti o našem městě co by hnízdu pochybných mafií a místu nebezpečných přestřelek.

Snad nejurodnějším dnem bylo úterý 29. září, kdy TOSu Varnsdorf věnovaly rozsáhlé místo hned dvoje noviny. Hospodářské noviny informovaly o rostoucím zájmu ve světě o obráběcí stroje z Varnsdorfu a na dvě otázky jim odpověděl ředitel naší firmy, ing. Jan Rýdl. Z odpovědi na otázku, v čem vidí současné problémy našeho strojírenství vybíráme:

„Za největší problém považuji omezené zdroje pro investování, především do rychlého růstu produktivity práce.“ Dále řekl, že na žádné daňové zákraky v TOSu nespolečáme a také problém dostatečných zdrojů pro rozvoj firmy a splnění strategických cílů zvládneme vlastními silami.

Technický týdeník se podrobně zaměřil na popis oceněné vodorovné vyvrtávačky WH 105 CNC i obráběcího centra HSC 630 5X, které vzniklo spoluprací Vaposu Jičín a Tosu Varnsdorf. Podrobně informoval o přednostech WH 105 CNC také časopis PODNIKÁNÍ PLUS ve svém prvním říjnovém čísle.

Poslední, ale podstatný příspěvek týkající se TOSu VARNSDORF, o kterém se v tomto přehledu chceme zmínit, byla rozsáhlá beseda s manažerem roku a generálním ředitelem naší firmy, ing. J. Rýdlem v jedné osobě. Zveřejněna byla v KARIÉŘE, příloze Hospodářských novin dne 5. října. Ing. Jan Rýdl seznámil čtenáře s vývojem naší firmy, její privatizací a restrukturalizací. V širším záběru pohovořil o zkušenostech, které nabyt při studijní cestě do USA, z nichž některé jsou inspirující pro uplatnění v současnosti i v budoucnu v TOSu Varnsdorf. Zdůraznil význam projektu změn, který se v naší firmě začal uplatňovat s cílem vytvořit podmínky pro moderní procesní řízení firmy.

Nakonec odcitujeme poslední věty z této besedy zveřejněné pod zajímavým názvem „Nečinite lidi šťastnými, ale úspěšnými“: „...čeká nás změna organizační struktury, aby už plně dávala prostor týmové práci a procesnímu řízení. Změna je život a důležité není jen zavádění novinek. Často těžší je zbavovat se toho, co se přežilo, a neustále se učit.“

Expozice ReTOS poprvé na Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně.
Foto: D. ZÁPOTOCKÝ

ReTOS také vystavoval v Brně

Varnsdorf se letos prezentoval na 40. Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně nejen účastí a. s. TOS VARNSDORF, o které jsme již psali minule, ale poprvé se tohoto tradičního strojírenského veletrhu zúčastnil také ReTOS Varnsdorf s.r.o.

I když hlavní činnost ReTOS již léta rozvíjí v oblasti generálních oprav a renovace obráběcích strojů z produkce TOS VARNSDORF, pustili se zde rovněž do náročné modernizace a přestavby starších typů vodorovných vyvrtávaček, u nichž nahrazují zastaralé prvky novými, moderními komponenty. Zásadně k tomuto vývoji přispělo před třemi lety zřízené samostatné oddělení konstrukce, kde navrhují nejvhodnější řešení modernizace starších strojů tak, aby se po jejich přestavbě všechny technické parametry blížily současným požadavkům.

Tímto způsobem se také zrodil prototyp stroje WHN 9 CNC, který vychází ze základu staršího stroje WHN 9 A z produkce TOSu Varnsdorf. Prakticky má však s tímto svým předchůdcem společný už jen skelet, těžké litinové dílce.

Souvisle řízená vodorovná vyvrtávačka WHN 9 CNC, kterou se majitelé firmy ReTOS rozhodli vystavit na letošním Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně, zaujme moderním řešením konstrukčních uzlů stroje, vysokou tuhostí a výkonností. Užití AC pohonů a osazení elektroskříně prvky specializovaných firem se stávají pro odběratele zárukou dlouhodobé spolehlivosti stroje.

Při srovnání staré WHN 9 A s touto novou WHN 9 CNC lze ve stručnosti uvést, že na nové vyvrtávačce má každá osa vlastní servomotor s pohonem a vřeteník je přestavěn na průměr 100 mm místo původních 90 mm. Stroj je vybaven řídicím systémem Heidenhain TNC 360, který umožňuje souvislé řízení tří ze čtyř ovládaných os. Řídicí systém Heidenhain umožňuje aplikaci i velmi náročných technologických programů. Stroj je řízen z centrálního

ovládacího pultu, který obsahuje ovládací panel, obrazovku systému a ovládací prvky pro ruční obsluhu.

Vystavený exponát zaujal řadu odborníků a potenciálních zákazníků z domova i z ciziny. Podle vyjádření ředitele ReTOSu pana Jana Müllera, mají již v současné době sedm závazných objednávek. Dodejme, že vystavený stroj na veletrhu nebyl původní prototyp, ten byl již prodán před několika měsíci do Holandska. Druhý takto vyrobený stroj zakoupil již TOS Hulín a na veletrhu byl vystaven třetí vyrobený kus, avšak shodný s prototypem.

Vyvrtávačka WHN 9 CNC však nemůže a ani nechce konkurovat novým výkonným strojům z produkce TOS VARNSDORF, konkrétně např. stroji WH 105 CNC, který získal právě letos v Brně zlatou medaili. Stroj z ReTOSu neumožňuje vysokorychlostní obrábění, není ve srovnání s WH 105 CNC osazen moderním vřeteníkem o rychlosti 2800 otáček/min. Jak nám však prozradil konstruktér vystaveného stroje, ing. Jan Müller ml., uvažuje o rekonstrukci vřeteníku, aby se i tento stroj přiblížil vysokorychlostnímu obrábění. Jeho vývoj bude v každém případě pokračovat, nebylo řečeno poslední slovo.

Výhodou pro případné zákaznický je poměrně nízká cena takto zmodernizovaného stroje při jeho předpokládané životnosti 10 - 15 let provozu a rovněž fakt, že je postaven na již použitých, 20 let starých těžkých dílcích z vyzrálé litiny. Pro výrobce, který již vlastní horizontky z produkce TOS VARNSDORF a nemá potřebné finanční prostředky na nákup zcela nových strojů, se bude nabídka stroje WHN 9 CNC z ReTOSu jistě hodit.

V roce 1949 byly celostátně omezeny celozávodní dovolené. Naší firmě byla povolena hromadná dovolená až po schválení Severočeskými energetickými závody, a to pod podmínkou, že uvnitř závodu bude ustavena technická a administrativní služba, která bude průběžně zajišťovat příjem a expedici zboží a udržovat komunikaci s nadřízenými orgány.

Byla dokončena likvidace slévárny ve varnsdorfském „B“ závodě se snahou o převedení většiny pracovníků do slévárny Rumburk. Záměr se však nezdařil, protože většina pracovníků včetně svých vedoucích a mistrů přešla k firmě Zimmer a dědicové ve Varnsdorfu. Počet zaměstnanců v těchto dvou závodech v té době činil 717 zaměstnanců, z nichž 536 pracovalo v Rumburských strojírnách převzatých od firmy Thiele a 145 ve slévárně Rumburk.

Do roku 1949 se rovněž dostaneme, pokud bychom hledali kořeny „socialistického soutěžení“. Posláním a očekávaným výsledkem soutěží mělo být zvyšování produktivity práce, osobních výkonů, zlepšování organizačních a pracovních postupů a odstraňování výrobních a provozních nedostatků.

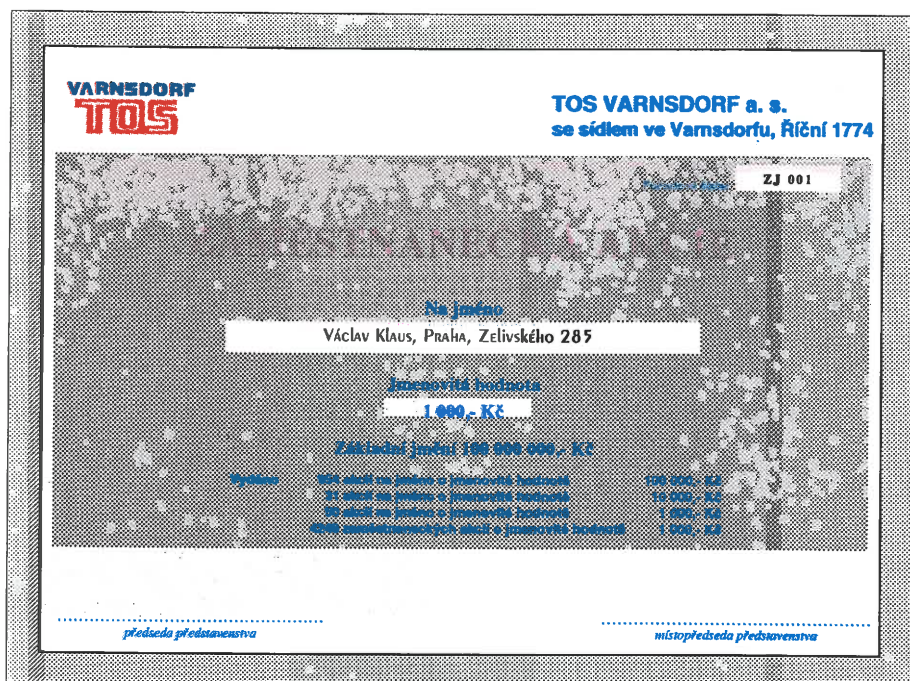
Minimální požadavky na soutěžící jednotlivce a kolektivy byly tyto: alespoň o 15 procent překračovat stanovené časové normy v mechanických dílnách a slévárně, a i ty neustále snižovat; mít méně než 6 % zameškaných omluvených pracovních hodin a žádnou hodinu neomluvenou za celé soutěžní období; nepřekračovat stanovené procento zmetků.

Každý soutěžící se musel „jevit“ jako nadprůměrný pracovník výborného chování a pro své okolí se měl stát příkladem hodným následování. To byly pouze základní požadavky pro přijetí jednotlivce či kolektivu do soutěže. Dalšími kritérii pak byly snížení spotřeby náradí a měřidel, množství podaných zlepšovacích námětů atd. Docílené výsledky byly vyhodnocovány bodově, a podle počtu dosažených bodů byly určování vítězové a další pořadí.

V roce 1949 bylo z firmy vyexpedováno celkem 145 strojů. Těžišťem výroby byly typy H 63 a H 100, kterých bylo dohromady vyrobeno 143 kusy. Typ HBN 130 byl vyroben a vyexpedován pouze 1 kus, a to do Švýcarska.

Největším odběratelem bylo tuzemsko, které odebralo celkem 54 strojů, Sovětský svaz 20, Maďarsko a Švédsko po 16 strojích, Rakousko 7, Argentina 5 strojů atd. Vodovodné vyvrtávačky se tenkrát vyvezly celkem do 15 zemí a nechyběly ani takové země jako Austrálie, Indie, Portugalsko a další vzdálené krajiny.

-KRIŠTOF -

Aktuální rozhovor: KOUPIŤ, ČI NEKOUPIŤ?

Dokončení z 1. strany

Můžete být konkrétnější? S čím se dá počítat?

Počítat se dá s tím, že z vytvářeného zisku se bude zvyšovat základní jmění společnosti. Řekněme, že za rok 1998 to bude o 50 mil. Kč. V tom okamžiku vlastník jedné tisícikorunové akcie, za kterou zaplatil 600 Kč, zhodnotí svůj podíl na 1500 Kč, tj. za rok zúročí „vklad“ o 250 %. O navyšování základního jmění z vlastních zdrojů na tří až pětinasobek dnešního stavu je prakticky rozhodnuto. Otázkou zůstává jenom jak rychle se nám to společně podaří.

Dividendy, tj. obdoba úroku z vkladu u bank, přijdou na řadu až později. Můj odhad je asi rok 2000. Jejich výše by měla postupně přerůst úrokové sazby a zanedbatelně vylepšit rodinný či osobní rozpočet, a to i po odchodu do důchodu.

A co když si akcie nekoupím, co riskuji, nebo co ztratím?

Neriskujete nic, jste-li spolupracovník, který chce pro firmu pracovat a přispíváte k dosahování společných cílů, máte stejnou perspektivu v zaměstnání jako spolupracovník - akcionář. Ztrácíte však možnost podílet se na zásadních rozhodnutích přijímaných valnou hromadou, být u rozdělování vyprodukovaného majetku a podílet se na něm. A pokud se v budoucnu rozhodnete do zaměstnaneckých akcií investovat, je pravděpodobně, že vás to bude stát podstatně více peněz, budou-li ovšem vůbec nějaké akcie k máni.

Dobrá, koupil jsem si zaměstnanecké akcie a vložil do nich většinu svých úspor. Kde mám záruku, že podobně jako u akcií z kupónů mě někdo neokrade, například vytunelováním TOS Varnsdorf?

Pojistkou proti možnosti vytunelování je složení akcionářů, kde nejsou neprůhledné

investiční fondy, ale konkrétní lidé, zapojení do řízení firmy, převoditelnost akcií pouze se souhlasem dvou třetin všech akcionářů a především kompetence a složení představenstva. Nic zásadního nelze udělat bez souhlasu tohoto orgánu složeného z pěti vrcholových vedoucích pracovníků, z nichž pouze dva jsou akcionáři - zakladatelé.

Myslím, že nejlepším dokladem skutečných úmyslů současných akcionářů jsou výsledky firmy za poslední tři roky. Kdyby šlo o tuneláře, jistě by využili všeobecně známých a jednoduchých způsobů jak místo investování stovek milionů korun do rozvoje firmy tyto peníze převést na zahraniční osobní konta (nejlépe na Bahamy, kde se prý domluvíte už i česky), nebo alespoň si vyplácet tučné dividendy. Nic takového se nestalo a nestane.

Samotné vydání zaměstnaneckých akcií je nabídkou jistě veřejné firemní kontroly, která registruje, co se odehrává v nejvyšším řídicím orgánu, jímž je valná hromada akcionářů. Je tu také dozorčí rada, orgán ze zákona povinný chránit především zájmy akcionářů. Takže okraden nebudete v žádném případě. Avšak o svůj vklad přesto můžete přijít tím, že naše firma neobstojí ve světové konkurenci. To se nám může stát v případě, že jsme sice uměli a mohli, ale moc se nám nechtělo uspokojovat zákazníky. Ale tomu nevěřím a jako ředitel udělám vše pro to, aby v TOS Varnsdorf byli pouze lidé, kteří umějí, chtějí, a proto také mohou být nejlepší.

Děkujeme za rozhovor.

Příště budeme na toto téma pokračovat s JUDr. Ruthovou, a to především o právním postavení akcionáře, stanovách společnosti a dalších otázkách, které můžete i vy čtenáři sami položit prostřednictvím naší redakce.

Naši jubilanti

35 let v TOS:

* **Luděk Doležal**
dispečer energetiky

Narozeniny slaví:

50 let:

* **Josef Radoň**
pracovník údržby
(nar. 28. 10. 1948)

Uvedeným jubilantům přeje vedení TOS VARNSDORF hodně zdraví, osobních i pracovních úspěchů do dalších let a zároveň děkuje za jejich dosavadní práci pro firmu.

Naši cestovatelé obdivovali na úpatí Chapmanova vrcholu exotické umělecké předměty lidové tvorby. Foto: A. PODROUŽEK

Z VARNSDORFU DO JIŽNÍ AFRIKY 8.

Po letní přestávce pokračujeme na čtená naléhání našich čtenářů další částí seriálu o zajímavých zážitcích z cesty učitele zdejší průmyslovky Ing. A. Podroužka, jeho žáka Zdeňka Luska a několika dalších mladých lidí na světovou přehlídku nejlepších studentských prací do Jihoafrické republiky. Sponzorem jím byl, kromě již v prvním pokračování zmíněných firem, rovněž TOS VARNSDORF.

Loučení s Kapským městem

Z plánované návštěvy černošského gheta sešlo. Bylo by prý obtížné zajistit naši bezpečnost. Gheta nás však provázela po celou dobu pobytu. Ať už z ptáčích perspektiv v okolí letiště Kapského města, či později v okolí Pretorie nebo z autobusu při našich exkurzích. Pro nás to bylo něco neobvyklého a naprosto nepochopitelného. Na jedné straně nepředstavitelné bohatství a krása a zároveň tak otřesná chudoba. Prožili jsme zde uprostřed velké rodiny všech možných národností mladých lidí z celého světa několik dní. Sice jsme se nestačili blíže poznat, ale cítili jsme se s nimi velice dobře. Byli jsme na sebe příjemní a respektovali jsme vzájemné rozdílnosti životního stylu a náboženství.

Na letišti opět nezbytné odbavení, je to vnitrostátní linka, takže jen kontrola na „železo“. Všichni již víme, že nůžky a podobné předměty delší než 6 cm je lepší mít v kuftru a ne v příručním nebo jiném zavazadle. Předjede se tak dalším komplikacím. Trochu problémů je opět s bednami obsahujícími malé motocykly. Sedím na sedadle se starší paní. Představuji se. Paní Ann, pravděpodobně již babička, moderního vzhledu, která si po většinu letové doby čte módní magazín. Na první pohled je patrné, že létání je pro ni stejně přirozené jako jízda vlakem. Je to jen asi 1400 km, tedy necelé 2 hodiny letu. Maličkost, proti tomu maratonu z Evropy sem.

Zastávka druhá, pro nás ta hlavní, Pretoria

Populace 822 925 obyvatel včetně předměstí, zeměpisná šířka 25° 44' J a délka 28° 12' V. V červenci je zde průměrná teplota asi 10°C a 10 mm srážek. Nejteplejší je prosinec s průměrem 21°C, ale až se 130 mm srážek. Přistání

v Joburghu proběhlo měkce. Náhle se objevuje pracovník našeho konzulátu pan David Pavlita. Předává nám leták s pokyny, opět varování a loučí se s přáním brzkého shledání. Prosí nás, abychom se vyhýbali zbytečným problémům. Denní teplota je asi 20°C, noční asi 2°C. Takže trochu oteplení proti minulému týdnu. Jedeme do Pretorie. Tráva je všude žlutá. Okolo silnice se ve velkém vypaluje. Dělá se to vědomě, džíp s hasnicí je vždy na blízku. Je zde již hodně vypálených a nevábne vypadajících ploch. Stromy a keře zůstávají na první pohled nedotčeny. Okolo silnice je hodně zemědělských usedlostí.

Dozvídáme se, že budeme ubytováni na kolejích pretorijské univerzity ve sportovním areálu. V jeho sportovní hale proběhne světová přehlídka ESI'97. Vítají nás studenti a pořadatelé ESI. Jak za chvíli zjišťujeme, jsme ubytováni na jedné chodbě s výpravou Kataránů. Přijemná společnost s úplně jiným náboženstvím a zvyky. Studentský pokoj je jednolůžkový, střídavě zařízený a docela účelně uspořádaný. Zvláště vítaná je velká pracovní deska a poličky. První společná večeře, to je samá dobrota. Hlavní části večeře jsou tři chody. Na dojezení jsou v jídelně stoly a regály plné dalších dobrot. Ochutnáváme lákavé mléčné výrobky ochucené tropickým ovocem. Nemá to chybu.

Univerzitní areál, sportovní část

V neděli ráno, 6. července, se jdeme podívat do hlavní haly sportovního stadionu s kapacitou asi 5000 diváků. Jak se dozvídám z jedné desky ve vestibulu, na jeho stavbu přispělo několik stovek sponzorů částkou vyšší než 50000 randů. Sportovní hala je kruhového půdorysu, střecha ve tvaru kulového vrchlíku. Hlavní sál s kruhovým hledištěm zaujímá vět-

šinu její plochy. Okolo však zbylo dosti místa pro zmíněný vstupní vestibul, jednací síň a další satelitní sály, v nichž jsou bazén, tělocvična, gymnastický sál, posilovna a dokonce je podobně využito první patro. Zbytek místa zabírají různé kanceláře a sklady. Obdivujeme spoustu toalet a umyváren. Největší z nich skrývají i překrásné šatny. Vše je perfektně čisté a udržované. Uvnitř areálu je i atrium s rostlinami, restaurací a kavárnou. Okolí haly je překrásné. Směrem nahoru přes nezbytné oplocení se díváme na domy bohaté čtvrti Hatfield.

Před halou je vodní nádrž s množstvím subtropického vodního ptactva. Podobně jako na cvičné stěně, i tady občas někdo trénuje na kajaku. Vedle travnatých ploch je další stadion na rugby. Je to národní sport. Ve světovém finále hraje JAR s Velkou Británií.

Přístě: Naše expozice.

A. PODROUŽEK

SK SLOVAN VARNSDORF,

s. r. o.

Moravská 2688, Varnsdorf

nabízí

využití volné kapacity

praní - žehlení prádla

pro fyzické i právnické osoby

Bližší informace

na telefonním čísle 0413 / 372 495

HORIZONT, firemní noviny, vydává TOS VARNSDORF a. s. - Předseda redakční rady: F. Dlask, členové: J. Janý, M. Junek, ing. Říha, J. Tomášek a ing. Tomášek. - Odpov. redaktor: V. Lakota. - Snímky: R. Petrášek. Adresa redakce: TOS a. s., Říční 1774, 407 47 Varnsdorf, tel. 0413 - 351 112. Sazba: Studio PS J. Bechyně. Tisk: Tiskárna Š & Š Šedivý Krásná Lípa. - Toto číslo vyšlo 16. října 1998.